

Zrównoważona Mobilność Miejska: Praktyczne wskazówki dla gmin MOF Olsztyna

Część 4: Tworzenie planu zrównoważonej mobilności miejskiej: partnerstwo i proces

Olsztyn, 16 sierpnia 2016 r.

dr Marcin
Wołek

Public
Transport
Consulting

PLAN PREZENTACJI

- Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (PZMM) a inne dokumenty strategiczne;
- Proces opracowywania PZMM;
- Przydatne witryny dla planowania zrównoważonej mobilności miejskiej.

NIE TRZEBA OPRACOWYWAĆ PZMM. MOŻNA AKTUALIZOWAĆ:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej;
- Plan Zrównoważonego Rozwoju Transportu Publicznego;
- Program Ochrony Powietrza;
- Strategię ZIT;
- Inny dokument (np. polityka transportowa, strategia...)

Źródło: M. Wołek: *Planowanie zrównoważonej mobilności miejskiej w Polsce i w Europie*. „Autobusy” 2015 nr 12, s. 26.

Strategiczne pytania, które należy zadać przystępując do opracowania PZMM

1. Definicja obszaru (miasto, metropolia, MOF, etc...)
2. Filozofia PZMM
3. Horyzont czasowy
4. Partnerstwo
5. Otoczenie

„Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (PZMM) to strategiczny plan stworzony w celu usatysfakcjonowania potrzeb mobilności ludzi oraz gospodarki w miastach i ich otoczeniu, dla lepszej jakości życia. Opiera się on na istniejących praktykach planistycznych i bierze pod uwagę zasady integracji, udziału społecznego oraz oceny.”

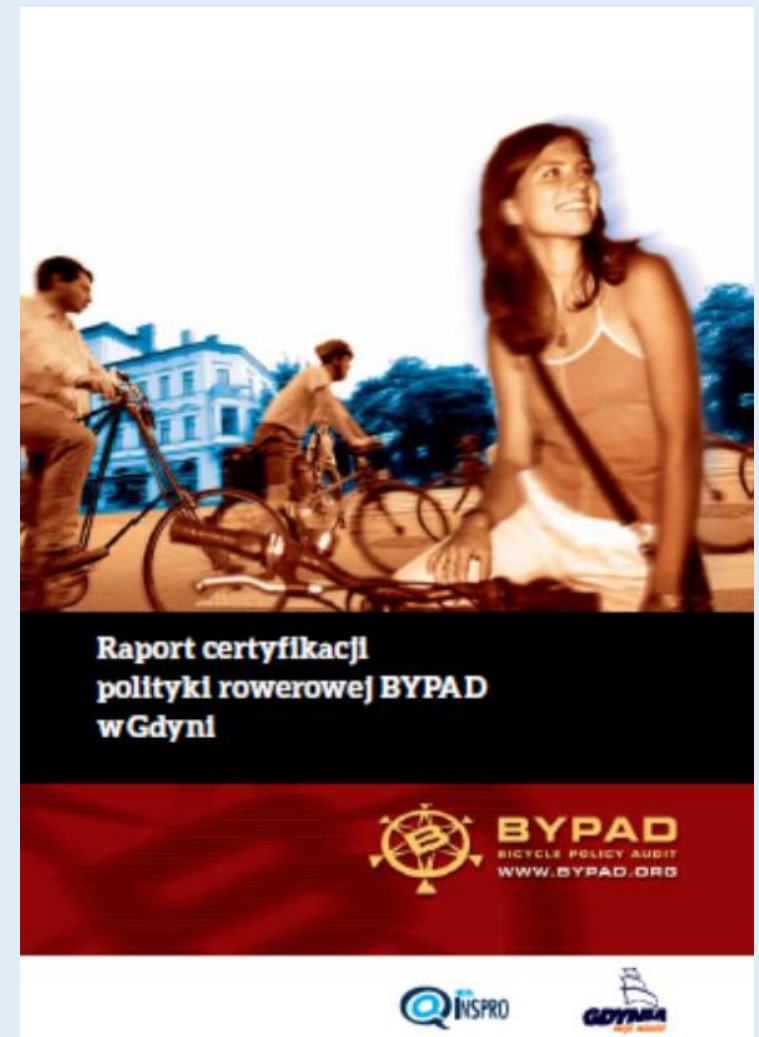
Źródło: Wytyczne. Opracowanie i wdrożenie planu zrównoważonej mobilności miejskiej. Komisja Europejska. Generalny Dyrektoriat ds. Mobilności i Transportu. Bruksela, marzec 2014

KORZYŚCI Z PRZYJĘCIA I WDRAŻANIA PZZM

- 1. wzrost jakości życia.
- 2. ograniczenie kosztów – tworzenie korzyści ekonomicznych.
- 3. działanie na rzecz poprawy zdrowia i środowiska.
- 4. tworzenie spójnej mobilności oraz działanie na rzecz poprawy dostępności.
- 5. wykorzystanie ograniczonych zasobów w sposób bardziej efektywny.
- 6. zyskiwanie poparcia publicznego.
- 7. przygotowywanie lepszych planów.
- 8. skuteczne spełnienie wymogów prawnych.
- 9. wykorzystanie synergii, zwiększenie znaczenia.
- 10. dążenie do kultury nowej mobilności.

POWIĄZANIE PZMM Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy oraz gmin sąsiednich;
- Strategia Rozwoju;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej;
- Plan Zrównoważonego Rozwoju Transportu Publicznego;
- Strategia ZIT, MOF...;
- Inne (np. w Gdyni: BYPAD, Strategia rozwoju Portu Morskiego, Strategia OF NORDA, Strategia Doliny Logistycznej...).

ETAPY OPRACOWYWANIA PZMM

Źródło: Wytyczne.
Opracowanie i wdrożenie
planu zrównoważonej
mobilności miejskiej. Komisja
Europejska.
Generalny Dyrektoriat ds.
Mobilności i Transportu.
Bruksela, marzec 2014

ETAPY TWORZENIA PZMM

- Zdefiniowanie zasobów
- Plan pracy
- Rozpoczęcie partnerstwa
- Diagnoza
- Wizja
- Scenariusze
- Plan działań
- Monitoring

ZDEFINIOWANIE ZASOBÓW:

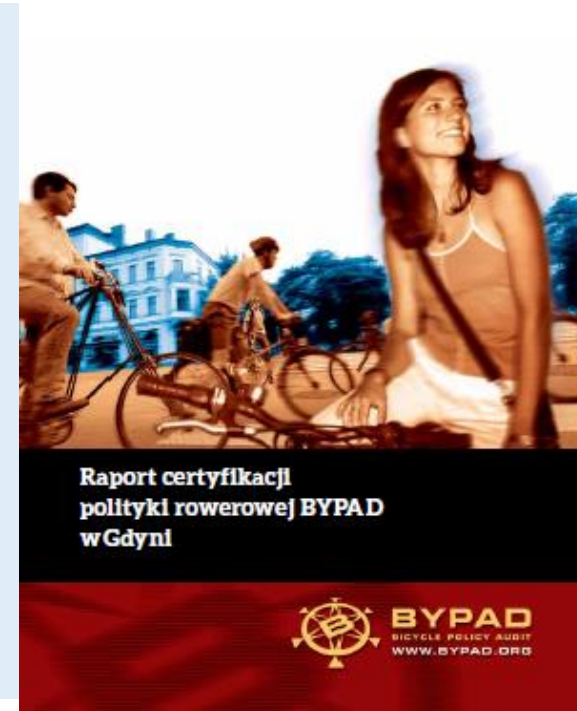
- Ludzkich;
- Organizacyjnych;
- Finansowych.

Zespół międzywydziałowy:

- Wsparcie partnerów zewnętrznych (sąsiednie JST, uczelnie, ważne przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe...);
- „łamacz procedur” – pracownik administracji samorządowej niezbędny dla rozwiązywania problemów podczas opracowywania PZMM.
- Projekty międzynarodowe jako źródło zasobów, wiedzy i kompetencji (Gdynia – CIVITAS DYNAMO, Gdańsk – URBACT).
- Niezbędny jest „audyt danych” w JST i podmiotach zewnętrznych, ważnych dla mobilności (np. Zarząd Dróg Wojewódzkich, PKP PLK S.A., itp...).

PUNKT WYJŚCIA

- Audyt danych;
- Audyt dokumentów strategicznych wraz z oceną przydatności dla PZMM;
- Analiza planu zrównoważonego rozwoju transportu publicznego i PGN;
- Utworzenie grupy roboczej;
- Pełnomocnik / lider [„łamacz procedur”, oszczędność czasu];
- Ustalenie najpoważniejszych deficytów wymagających zaangażowania największych środków.

UCE

RADY MIASTA GDYNI

z dnia 26 lutego 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Gdyni oraz miast i gmin objętych porozumieniami komunalnymi na lata 2014-2025”

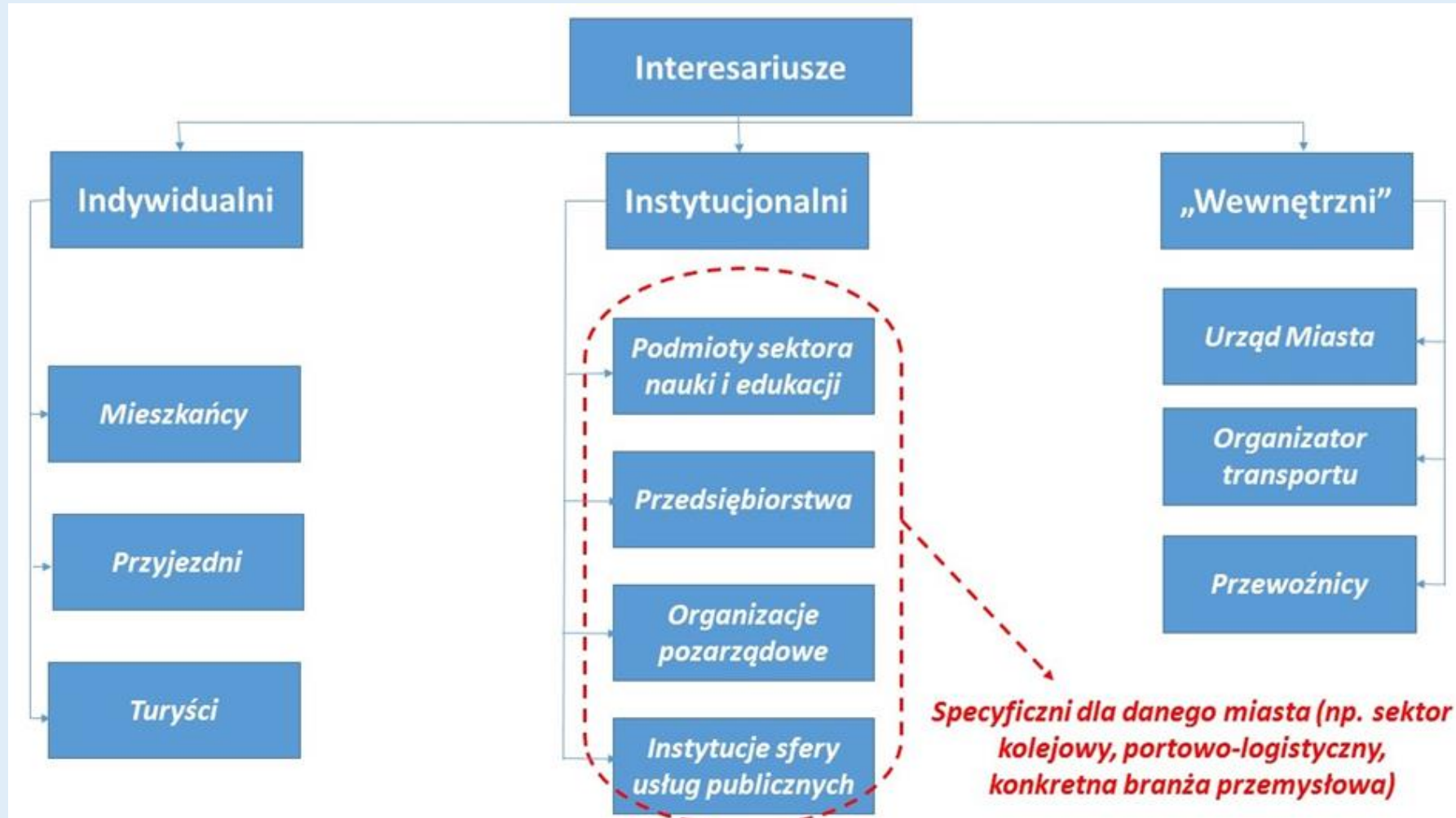
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)¹⁾ oraz art. 9 ust. 1 pkt. 1 i ust. 3, art. 12 ust. 1 i 2 i art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 roku Nr 5 poz. 13 z późn. zm.)²⁾ oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (Dz. U z 2011 r. Nr 117, poz. 684) - Rada Miasta Gdyni uchwala, co następuje:

ROZPOCZĘCIE PARTNERSTWA: JAK NAJWCZEŚNIEJ

W związku z rolą, jaką poszczególni interesariusze odgrywają w poszczególnych fazach przygotowania i opracowania PZMM, można ich podzielić na :

- głównych interesariuszy („primary stakeholders”), którzy w bezpośredni sposób odczuwają skutki rozwiązań wdrażanych w związku z SUMP (ogół mieszkańców, pewne grupy społeczne bądź zawodowe, dzielnice lub części miasta, sektory gospodarcze czy konkretne organizacje);
- kluczowych aktorów („key actors”), którzy posiadają odpowiednie narzędzia władzy (burmistrz/prezydent miasta/wójt, rada miasta/gminy, inne jednostki władzy publicznej), zasoby finansowe, wiedzę i kompetencje (administracja publiczna, uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe) w dziedzinie transportu i branż pokrewnych (m. in. zagospodarowanie przestrzenne, edukacja, ochrona zdrowia i opieka społeczna, turystyka);
- pośredników („intermediaries”), którzy zaangażowani są we wdrażanie instrumentów polityki transportowej (przewoźnicy, zarządy transportu miejskiego, dróg i zieleni, Policja, inne jednostki administracji publicznej), inne podmioty ważne ze względu na zakres i skalę prowadzonej działalności transportowej (przewoźnicy towarowi, zarządy portów i terminale portowe, porty lotnicze), przedstawiciele grup interesu (stowarzyszenia, izby) oraz podmioty informujące o zagadnieniach transportowych (władze, przewoźnicy, lokalne media).

PRZYKŁADOWY PODZIAŁ INTERESARIUSZY

PARTNERSTWO NA PRZYKŁADZIE MIAST NIEMIECKICH

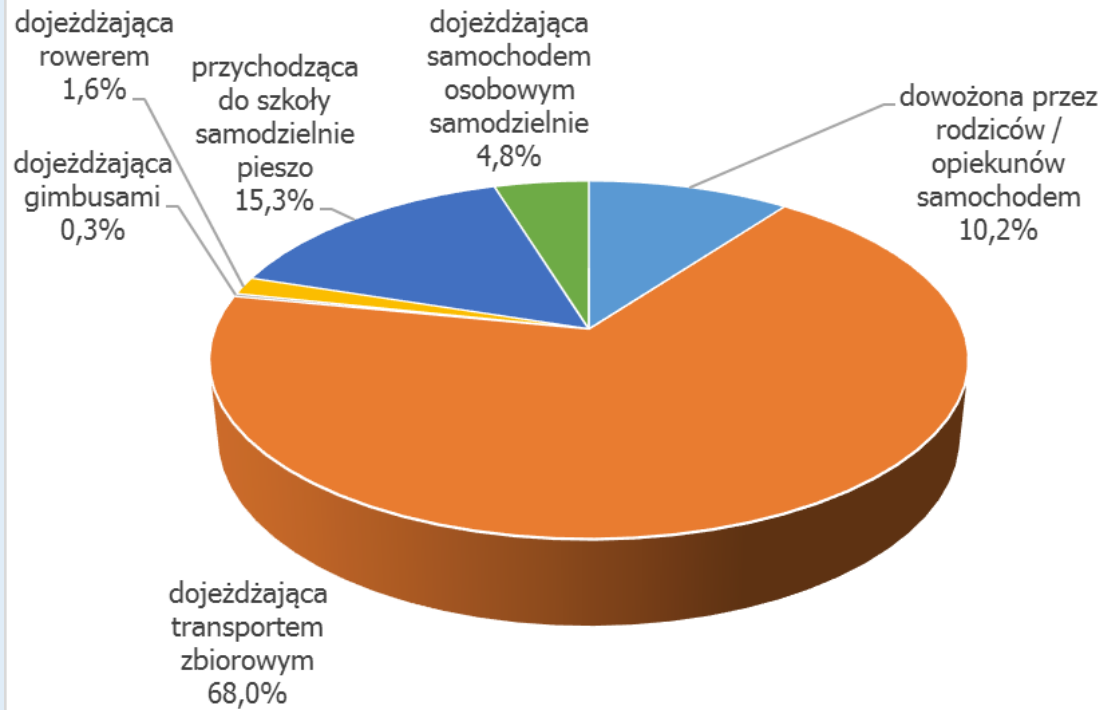
- Szeroki zakres uspołecznienia w procesie budowy planów mobilności jest cechą charakterystyczną wielu miast niemieckich.
- Przykładowo w Bremie w celu uzyskania informacji zwrotnej od mieszkańców wykorzystana została interaktywna platforma internetowa.
- Podczas prac zmierzających do opracowania planu mobilności dla Drezna „Drezno 2025+” proces uspołecznienia został sformalizowany w postaci „okrągłego stołu dla mobilności zrównoważonej”, w skład którego weszli przedstawiciele przedsiębiorstw transportowych (3 osoby), stowarzyszeń transportowych (3 osoby), stowarzyszeń biznesowych (3 osoby), administracji samorządowej – zespół ds. SUMP (3 osoby), przedstawiciele innych grup społecznych (6 osób), radni miasta (6 osób), przedstawiciele powołanej oddzielnie grupy ekspertów.
- Podobnie w przypadku Planu Rozwoju Transportu 2025 dla Berlina (Stadtentwicklungsplan Verkehr – STEP) powołano Okrągły Stół ds. Transportu (RunderTisch-Verkehr), zrzeszający stowarzyszenia, różne grupy interesu i społeczność akademicką.

SEKTOR EDUKACJI: KLUCZOWY PARTNER

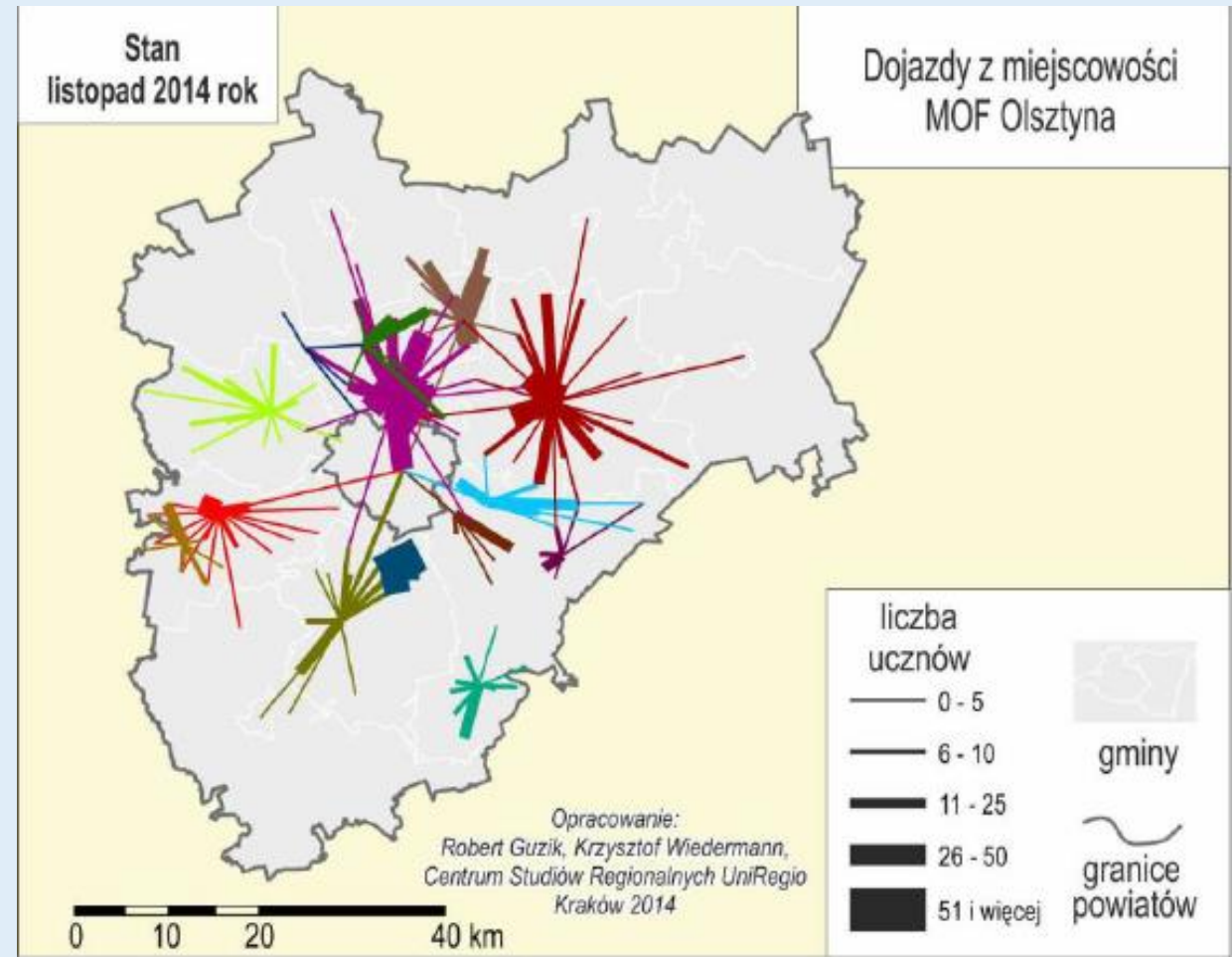
	podstawowe	gimnazja	średnie
Olsztyn	9562	5293	8619
Pozostałe gminy MOF (bez Olsztyna)	3015	1192	0
RAZEM	12577	6485	8619

- Codzienne dojazdy do szkół;
- Zaangażowani uczniowie, rodzice i nauczyciele;
- Przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja – rejonizacja, przemieszczenia przede wszystkim wewnątrzgminne i wewnątrzdzielnicowe;
- Szkoły ponadgimnazjalne – główne miasto jako ośrodek ciężenia (z reguły ok. połowa uczniów spoza terenu gminy);
- Względna łatwość pozyskania danych.

EDUKACJA

Miasto w Wielkopolsce: Sposób dojazdu do szkół ponadgimnazjalnych, wiosna 2016

DIAGNOZA

- Mobilność ze względu na swój interdyscyplinarny charakter, bezpośrednie powiązanie z zagospodarowaniem przestrzennym i jakością życia stwarza wyjątkowe wymagania w zakresie opracowania części diagnostycznej, stanowiącej punkt wyjścia dla programowania dalszych działań w perspektywie strategicznej.
- Ocena wyjściowa stanu mobilności polskich miast nastrocza wiele trudności i jest pochodną wysokiej dynamiki zjawisk zachodzących w ich przestrzeni.

DIAGNOZA: WARTO IDENTYFIKOWAĆ RÓŻNICE

Wyszczególnienie	Miasta Europy Zachodniej	Miasta Europy Centralnej
Struktura przestrzenna	dojrzała	głęboka transformacja
Dynamika zmian w przestrzeni	niska lub średnia	średnia lub wysoka
Główne obszary rozwojowe	centralne, procesy rewitalizacji	peryferyjne, “rozlewanie się miast”
Liniowa infrastruktura transportu	rozwinięta	niższy poziom rozwoju, wciąż nieadekwatna do potrzeb
Punktowa infrastruktura transportu	rozwinięta	niski poziom rozwoju
Poziom integracji podsystemów transportu publicznego	średni i wysoki	niski i średni
Dominujące działania	„miękkie”, kształtowanie zrównoważonej mobilności (zarządzanie popytem na transport)	„twarde” (inwestycje)

DOKUMENTY ANALIZOWANE W GDYNI PODCZAS PRACY NAD PZMM

Przegląd dokumentów i opracowań w Gdyni na potrzeby SUMP

Dokumenty strategiczne

- Strategia rozwoju Gdyni;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gdyni;
- Polityka transportowa Miasta Gdyni;
- Plan Zrównoważonego Transportu Miejskiego w Gdyni 2008 – 2015;
- Zintegrowany plan rozwoju transportu publicznego w Gdyni 2004 – 2013;
- Strategia marketingowa Zarządu Komunikacji Miejskiej w Gdyni;
- Strategia rozwoju Portu Gdynia do roku 2015;
- Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Gdyni;
- Strategia ZIT...

Projekty europejskie

- CIVITAS DYN@MO;
- ENTER.HUB;
- SEGMENT;
- INTERFACE;
- CIVITAS TELLUS;
- YOUTH;
- TROLLEY;
- SEBTrans-Link;
- BGLC (Bothnian Green Logistic Corridor);
- Green Digital Charter;
- European Road Safety Charter
- Covenant of Mayors;
- ELIPTIC (H2020);
- FLOW (H2020)...

Dokumenty operacyjne

- Koncepcja zintegrowanego systemu zarządzania ruchem na obszarze Gdańska, Gdyni i Sopotu;
- BYPAD Gdyniński;
- Standardy techniczne dla infrastruktury rowerowej w Gdańsku, Gdyni i Sopocie;
- Standardy dostępności dla Miasta Gdyni;
- CNG – Ekologiczny transport Miasta Gdynia;
- Rozwój proekologicznego transportu publicznego na Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta;
- Studia wykonalności projektów współfinansowanych z UE...

OCENA POTRZEB DIAGNOSTYCZNYCH W PLANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

Element Planu Transportowego	Istotność dla planu mobilności
sieć komunikacyjna, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej	wysoka
ocena i prognozy potrzeb przewozowych	wysoka
przewidywane finansowanie usług przewozowych	średnia
preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu	wysoka
zasady organizacji rynku przewozów	średnia
pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej	średnia
przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera	średnia

OBSZARY DEFICYTÓW DANYCH ISTOTNYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI W POLSKICH MIASTACH

- Wiarygodne wyniki badań transportu publicznego;
- Wiarygodne i kompleksowe wyniki badań ruchu rowerowego;
- Wiarygodne i kompleksowe wyniki badań ruchu pieszego;
- Część planów transportowych prezentuje sobą niską przydatność dla rozwijania w kierunku PZMM;
- Porównywalność posiadanych i gromadzonych danych;
- Zróżnicowana jakość i adekwatność posiadanych modeli ruchu.

DIAGNOZA: CECHY

- precyzja;
- rzetelność;
- kompleksowość;
- aktualność;
- dobór zróżnicowanych metod badawczych (już na etapie diagnozy możliwe jest uspołecznianie procesu tworzenia planu mobilności, np. w formie warsztatów, badań marketingowych czy spotkań z interesariuszami).

SAMOOCENA JAKO ELEMENT DIAGNOZY

- z wykorzystaniem kwestionariusza ADVANCE analizowane są dwa obszary: misji – dotyczący procesu planowania transportu oraz działań – dotyczący działań realizowanych i planowanych w mieście.
- Formularz oceniający projektu ADVANCE zawiera zestaw pytań w pięciu obszarach tematycznych dla obszaru misji (sytuacja wyjściowa, wizja i strategia, organizacja wewnętrzna, wdrażanie działań, Monitoring i ewaluacja) oraz ośmiu obszarach tematycznych dla obszaru działań (polityka parkingowa, zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, ruch pieszy, ruch rowerowy, transport zbiorowy, ruch samochodowy, zarządzanie mobilnością oraz transport towarów).

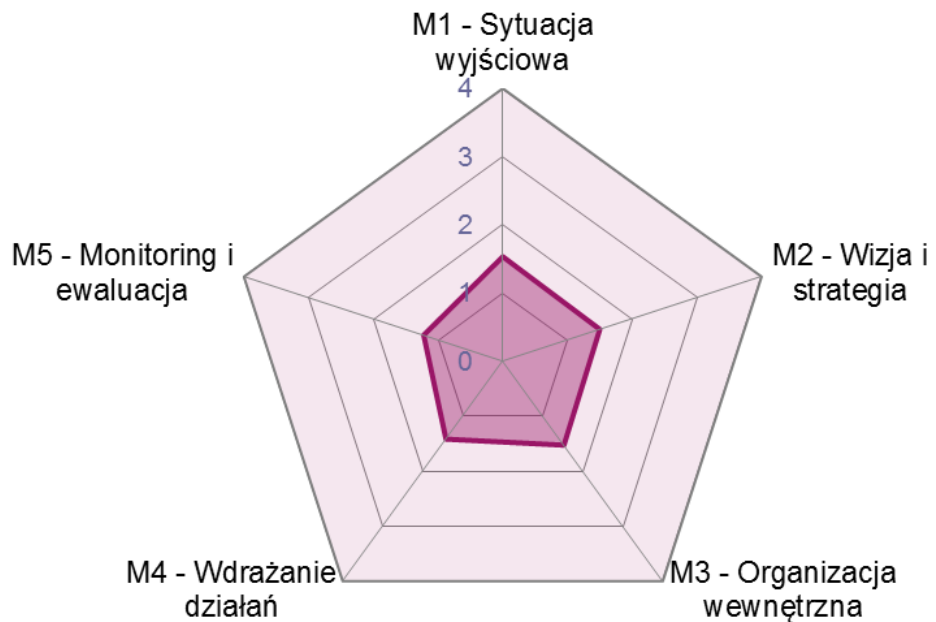

Projekt ADVANCE to trzyletni projekt dofinansowany z programu Inteligentna Energia Europa, realizowany przez 11 partnerów w 8 europejskich miastach w latach 2011-2014. Interdyscyplinarny zespół był złożony z urbanistów, ekspertów w dziedzinie mobilności, konsultantów ds. transportu i naukowców. Polskim partnerem projektu było Miasto Szczecin. W ramach ADVANCE partnerzy opracowywali projekt audytu oceniającego jakość planowania mobilności miejskiej, testowali go w uczestniczących w projekcie miastach i na tej podstawie ulepszali. Efektem projektu jest narzędzie – formularz oceniający samooceny dla miast, które pozwala na usprawnienie planowania mobilności miejskiej. Por. szerzej: <http://eu-advance.eu/>

PRZYKŁADOWE WYNIKI SAMOOCENY WG. KWESTIONARIUSZA ADVANCE

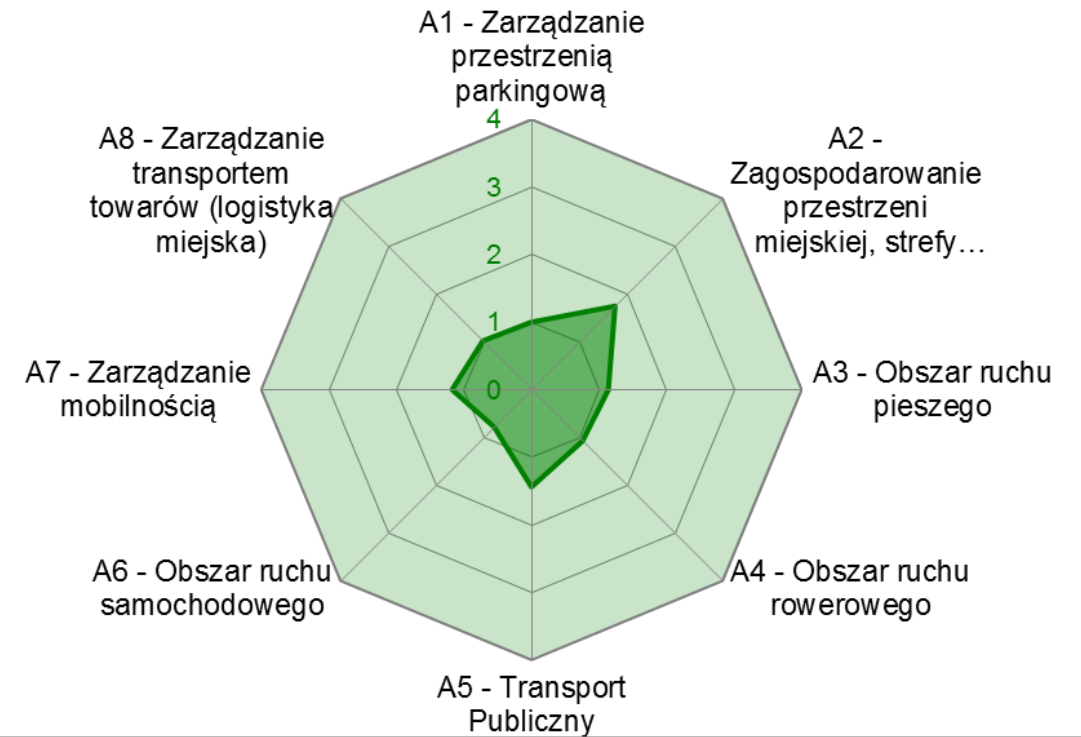
Obszary misji

□ możliwość poprawy   ■ ocena

Obszar działań - ocena zbiorcza

□ możliwość poprawy   ■ ocena

DIAGNOZA: PODSUMOWANIE

- Część diagnostyczna w planie transportowym powinna stanowić "wartość dodaną" dla miasta i może zostać wykorzystana przez wiele podmiotów w odniesieniu do planowania transportu, zrównoważonej mobilności, zagospodarowania przestrzennego czy przygotowywania inwestycji.
- Właściwe przygotowanie części diagnostycznej przesądza o wartości całego planu mobilności.
- Do opracowania części diagnostycznej należy zaangażować różne komórki urzędu miasta, rynku transportu publicznego i jednostek powiązanych.
- Wzrost kosztów opracowania planu transportowego wynikający z prawidłowo przygotowanej części diagnostycznej należy rozpatrywać w układzie całej jednostki administracji publicznej.

SCENARIUSZE WYDARZEŃ

- Scenariusze pomagają zainteresowanym stronom lepiej zrozumieć prawdopodobne połączone efekty, jakie będą miały działania techniczne omawiane w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej. Poprzez zobrazowanie różnych sytuacji mogących wystąpić w przyszłości pozwala to im na niezależną ocenę konsekwencji obecnych trendów, działań już zaprogramowanych oraz nowych wyborów co do kierunków działania. Analiza efektów tych różnych scenariuszy umożliwia określenie realistycznych celów w odniesieniu do wskaźników rezultatów.

Scenariusze rozwoju transportu Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot

Czynniki oddziaływania na scenariusze		Sytuacja społeczno-ekonomiczna mierzona poziomem PKB	
		zła	dobra
Skuteczność polityki transportowej	mała	Scenariusz stagnacji	Scenariusz promotoryzacyjny
	duża	Scenariusz restrykcyjny	Scenariusz zrównoważony

Źródło: Strategia Transportu Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030. Gdańsk, październik 2015

WSPÓLNA WIZJA

Obszar Metropolitalny jako międzynarodowy węzeł transportowy Europy bałtyckiej umożliwiający rozwój społeczny, poprawę jakości życia mieszkańców, innowacyjną gospodarkę i zrównoważoną przestrzeń, a także wspomagający konkurencyjność OM w sieci metropolii europejskich. [Strategia Transportu Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot do roku 2030]

Kalisz to dynamicznie rozwijające się miasto w ramach Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, o wysokich walorach przyrodniczych i historycznej zabudowie. Samochód osobowy nie jest potrzebny by komfortowo, bezpiecznie i efektywnie czasowo podróżować po Kaliszu. Ze względu na swoją strukturę przestrzenną jest dostępne dla pieszych i rowerzystów, obsługiwane niskoemisyjnym, nowoczesnym transportem publicznym. Jest łatwo osiągalne z największych metropolii Polski. W Aglomeracji stanowi bezpieczne i atrakcyjne gospodarczo miejsce do pracy, nauki i wypoczynku.

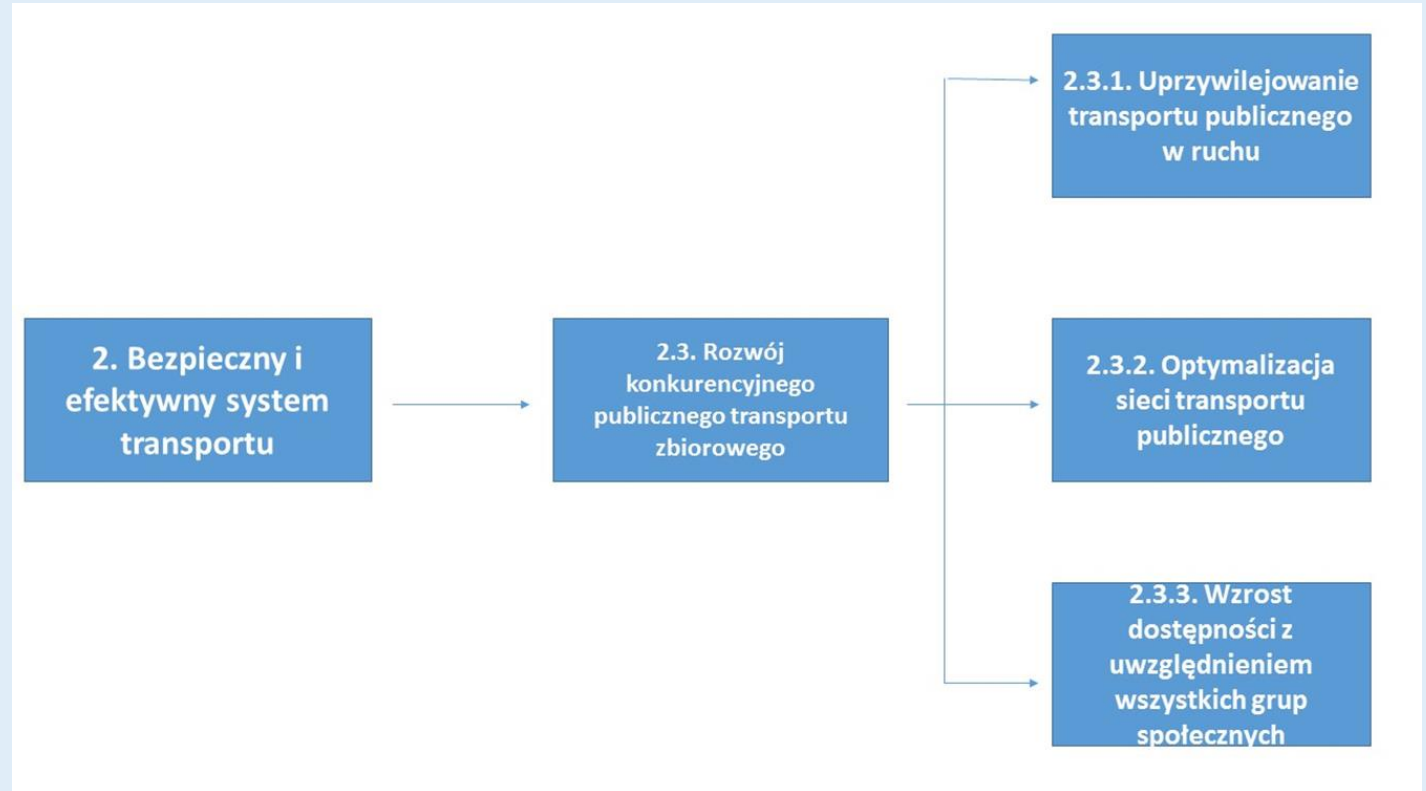
**Tworzenie społeczności, w których ludzie chcą żyć i pracować: teraz i w przyszłości
[wizja LTP Cambridgeshire 2011-2026]**

**Łączenie ludzi i miejsc. Pracujemy razem by zapewnić, że system transportowy łączy ludzi i miejsca w sposób, który wspiera gospodarkę, środowisko i jakość życia.
[Wizja LTP MyJourney West Yorkshire 2026]**

FORMUŁOWANIE CELÓW

- konkretne („specific”);
- Mierzalne („measurable”);
- osiągalne („attainable”);
- istotne („relevant”);
- określone w czasie („time-based”).

[SMART]

Cel strategiczny – szczegółowy – działania w projekcie PZZM dla Gdyni

PRZYKŁAD: TRANSPORT W ELBLĄSKIM OBSZARZE FUNKCJONALNYM

Cel strategiczny 2: Poprawa efektywności i atrakcyjność transportu publicznego prowadząca do wzrostu jego roli w podziale zadań przewozowych w EOF

- Liczba zintegrowanych węzłów przesiadkowych;
- Długość zmodernizowanych / wybudowanych linii tramwajowych;
- Długość wybudowanych dróg rowerowych;
- Udział transportu publicznego w rynku transportowym;
- Udział podsystemów szynowych w przewozach transportem publicznym.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE OPRACOWYWANEGO PLANU ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI DLA GDYNI

Atrakcyjna i bezpieczna przestrzeń miejska

Poprawa warunków dla ruchu pieszego

Poprawa dostępności dla osób o ograniczonej mobilności

Poprawa warunków dla ruchu rowerowego

Poprawa jakości przestrzeni publicznej

Bezpieczny i efektywny system transportu

Zintegrowane planowanie systemu transportowego i mobilności na poziomie metropolitalnym

Rozwój systemu zarządzania ruchem z wykorzystaniem ITS

Rozwój konkurencyjnego publicznego transportu zbiorowego

Zwiększenie udziału niskoemisyjnych pojazdów

Racjonalne wybory transportowe

Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie zrównoważonej mobilności i bezpieczeństwa

Optymalizacja potrzeb transportowych

Równoważenie mobilności w dzielnicach

Rozwój nowych usług w zakresie mobilności

Efektywny transport ładunków w mieście

Poprawa dostępności transportowej portu morskiego

Stworzenie efektywnego i zrównoważonego systemu miejskiej dystrybucji

Wspieranie nowoczesnych technologii i rozwiązań organizacyjnych dla transportu towarowego

PLAN DZIAŁAŃ

- Podstawową cechą planu działań powinien być realizm zawartych w nim elementów. Determinowany jest on przez ścisłe powiązanie planu działań z dokumentami uchwalanymi przez Radę Miasta, w szczególności:
  - Projektem budżetu na dany rok;
  - Wieloletnim Planem Inwestycyjnym stanowiącym załącznik do projektu budżetu;
  - Planami poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz mobilności miejskiej (zarządy dróg i zieleni, biura planowania przestrzennego, organizatorzy transportu, operatorzy transportu, etc...).
- Uczynienie z planu działań elementu planu mobilności skutkować będzie jego szybką dezaktualizacją, tym bardziej, że wiele działań ma charakter bezinwestycyjny lub wymaga niewielkich nakładów inwestycyjnych i może zostać zrealizowana w okresie jednego roku budżetowego.
- Zatem plan działań powinien być uchwalany regularnie co 2-3 lata i stanowić załącznik do planu mobilności, który jest z kolei dokumentem o charakterze długoterminowym.

EFEKTYWNY PLAN DZIAŁAŃ

- Działania te powinny być projektowane w "pakietach", a nie w sposób odrębny, tak aby uwzględnić potencjalną synergię;
- Wyzwania polityczne dla planu działań:
  - Zdrowie – Jak stworzyć zdrowe środowisko dla obywateli;
  - Kongestia – Jak stworzyć ekonomicznie wydajne i dostępne miasto;
  - Bezpieczeństwo – Jak zapewnić bezpieczne i niezawodne środowisko miejskie i mobilność;
  - Uczestnictwo – Jak zaangażować obywateli i innych interesariuszy mobilności miejskiej;
  - Planowanie strategiczne - Jak osiągnąć cele polityki przy jednoczesnym zapewnieniu, że potrzeby mobilności społeczeństwa i jego obywateli są spełnione;
  - Zmiana klimatu - Jak zmniejszyć zmiany klimatu związane z emisjami pochodzącymi od transportu miejskiego, aby przyczynić się do realizacji celów lokalnych, krajowych i globalnych w sprawie zmian klimatu (jako element dodatkowy podkreślający globalne wyzwanie, które należy uwzględnić w politykach mobilności miejskiej).

Wytyczne. Opracowanie i wdrożenie planu zrównoważonej mobilności miejskiej. Komisja Europejska.

Generalny Dyrektoriat ds. Mobilności i Transportu. Bruksela, marzec 2014

MONITORING

- Mechanizm monitorowania i oceny pomaga identyfikować i przewidywać trudności w przygotowaniu i realizacji PZMM;
- Wiarygodny i aktualny podział podróży (samochód osobowy, rower, transport zbiorowy, przemieszczenia piesze) stanowi ważny element monitoringu.
- Konieczność integracji danych różnych podmiotów (organizator transportu, przewoźnik/przewoźnicy, operator strefy płatnego parkowania, administracja samorządowa, etc...).

WSKAŹNIKI SŁUŻĄ OCENIE STOPNIA REALIZACJI ZAŁOŻONYCH CELÓW

- Monitoring wymaga zbudowania systemu sprawozdawczości opartej na ujętym w strategii systemie miar celów oraz powiązania ich z system finansowania interwencji przewidzianych w dokumencie;
- Fundamentalną cechą monitoringu SUMP jest określenie konkretnego podmiotu odpowiedzialnego za realizację danego celu.

POMIAR STOPNIA REALIZACJI CELÓW

Cele w ujęciu jakościowym i ilościowym

Örebro (Szwecja):

- do roku 2020 nastąpi wzrost podróży pieszych, rowerowych i realizowanych transportem publicznym do 60% (ich udział w 2011 wyniósł 44%);
- łączna liczba pojazdów napędzanych paliwami kopalnymi ulegnie bezwzględniemu zmniejszeniu do roku 2020;
- w obszarze miejskim podróz transportem publicznym w porównaniu do podróży samochodem powinna być maksymalnie dwa razy dłuższa, natomiast rowerem – maks. 1,5-a raza dłuższa.

PRZYDATNE WITRYNY DLA PLANOWANIA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ

- Obserwatorium Mobilności Miejskiej [w jęz. angielskim]:
<http://www.eltis.org/>
- Centrum Kompetencji SUMP Regionu Morza Bałtyckiego [w jęz. polskim]:
<http://polska.bsr-sump.eu/>
- Centrum Kompetencji SUMP Regionu Morza Bałtyckiego [w jęz. angielskim]:
<http://www.bsr-sump.eu/>
- Europejska Platforma Zarządzania Mobilnością [w jęz. angielskim]:
<http://www.epomm.eu/>
- Witryna projektu POLY-SUMP (planowanie zrównoważonej mobilności miejskiej dla obszarów policentrycznych):
<http://www.poly-sump.eu/>
- Witryna projektu ADVANCE (wsparcie dla miast planujących równowagę mobilności miejskiej):
<http://eu-advance.eu/>
- Witryna projektu CH4LLENGE (odnosi się do czterech najważniejszych elementów planowania mobilności miejskiej):
<http://www.sump-challenges.eu/>
- Witryna projektu QUEST (wsparcie dla małych i średnich miast):
<http://www.quest-project.eu/>
- Witryna projektu BUMP:
<http://www.bump-mobility.eu/>

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Marcin Gromadzki Public Transport Consulting

al. Jana Pawła II 11/11

84-240 Reda, woj. pomorskie

tel. 58 740 54 44, 601 61 75 18, fax 58 740 54 44

ptc@ptc-gromadzki.pl, gromadzki.pl

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

**MIEJSKI
OBSZAR
FUNKCJONALNY
OLSZTYNA**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

